

Prædiken til Søndag seksagesima

Mark. 4, 1-20

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Markus: Jesus gav sig igen til at undervise nede ved søen. Og en meget stor skare flokkedes om ham, så han måtte gå om bord og sætte sig i en båd ude på søen, mens hele skaren stod på bredden inde på land. Og han lærte dem meget i lignelser, og i sin undervisning sagde han til dem: »Hør her! En sædemand gik ud for at så. Og da han såede, faldt noget på vejen, og fuglene kom og åd det op. Noget faldt på klippegrund, hvor der ikke var ret meget jord, og det kom straks op, fordi der kun var et tyndt lag jord; og da solen kom højt på himlen, blev det svedet, og det visnede, fordi det ikke havde rod. Noget faldt mellem tidsler, og tidslerne voksede op og kvalte det, så det ikke gav udbytte. Men noget faldt i god jord og gav udbytte; det voksede op og groede, og noget bar tredive og noget tres og noget hundrede fold.« Og han sagde: »Den, der har ører at høre med, skal høre!« Da han var blevet alene med sine ledsagere og de tolv, spurgte de ham om lignelserne. Og han svarede dem: »Til jer er Guds riges hemmelighed givet, men til dem udenfor kommer alt i lignelser, for at de skal se og se, men intet forstå, de skal høre og høre, men intet fatte, for at de ikke skal vende om og få tilgivelse. Og han sagde til dem: »Forstår I ikke denne lignelse? Hvordan skal I så kunne forstå de andre lignelser? Sædemanden sår ordet.

Med dem på vejen, hvor ordet sås, er det sådan, at når de har hørt det, kommer Satan straks og tager det ord bort, der er sået i dem. De, der bliver sået på klippegrund, er dem, der straks tager imod ordet med glæde, når de har hørt det; men de har ikke rod i sig, de holder kun ud en tid, så når der kommer trængsler eller forfølgelse på grund af ordet, falder de straks fra. Andre er dem, der bliver sået mellem tidslerne; det er dem, som har hørt ordet, men denne verdens bekymringer og rigdommens blændværk og lyst til alt muligt andet kommer til og kvæler ordet, så det ikke bærer frugt. Men de, der bliver sået i den gode jord, det er dem, der hører ordet og tager imod det og bærer frugt, tredive og tres og hundrede fold.« Markusevangeliet 4,1-20

Der er en overflod af liv, glæde og nærvær i evangelierne. Der er en strøm af kærlighed, et strejf af ømhed og indsigt i de ord, der kommer fra Jesus, og som mennesker omkring ham har gemt og bevaret i årtier – indtil det hele blev skrevet ned og givet videre til os.

Gud er generøs! Det er det billede, der toner frem hos Markus. Bondemanden strør om sig med sin såsæd. Han bekymrer sig ikke om jordbundsforholdene og om hvor der er en chance for størst udbytte. Gud strør om sig med sit ord og i det ord er der lige så meget grokraft, lige så meget kim til nyt liv og næring, som der er i en håndfuld såsæd, der rammer den fedeste og bedste landbrugsjord.

Det rammer mig i hjertet, at Gud interesserer sig så lidt for, hvad der kommer ud af hans ord. Det er tankevækkende for alle os, der arbejder for at skabe menighedsliv og bygge kirke sammen.

Omvendt havde der ikke været meget evangelium og glædeligt budskab, hvis Gud var i færd med at lave cost-benefit analyser på sit skaberværk og sit ord. Og for os mennesker havde det hele set grumset ud, hvis han gjorde. Det ene øjeblik er der noget, der lykkes. Det næste falder det fra hinanden. Vi har hørt at vi holder noget af hinandens liv i vore hænder, og alligevel sker det jævnlige at vi kommer til at slippe alt hvad vi har i hænderne. Kontroltabet skræmmer ikke Gud, selvom det kan virke skræmmende på os. Han strør om sig, gavmildt og generøst,

ordet om kærlighed uanset hvad, håb på trods og om liv selvom døden findes allevegne. Kender vi andre, der er så gavmilde? Ja, hvem er det mest generøse menneske, du har mødt?

Jeg må tænke tilbage på en pige med Downs syndrom, der for mange år siden blev konfirmeret her i Islev kirke. Hun sagde ikke noget i alle de uger, hvor hun gik til præst. Hun så ned i gulvet og hun havde ikke meget sprog. Den dag hun skulle konfirmeres var ingen i kirken i tvivl om, at det var det hun ville. For da jeg spurgte hende om hun ville konfirmeres i den kristne tro – svarede hun højt og klart JA! Det kom som et råb helt indefra uden forbehold, det var et JA fra hjertet.

Jeg tror, at Guds JA bærer den samme uforbeholdne hengivelse i sig som pigens JA den dag ved konfirmationen. Måske er det en del af hemmeligheden ved hans ødselhed, at de ord, der kommer fra ham, bærer en livskraft i sig, som kan få mennesker til at vokse og række ud over sig selv. Når vi selv kommer til at ødelægge noget med vores egne ord fra tid til anden, så er der håb i at vide, at Guds ord altid virker på en anden måde end vores.

En kvinde sagde til mig forleden dag, at man kun skal spise det, man kan vokse af! Måske skal man også kun tro det, man kan vokse af - vokse i håb og glæde, i overbærenhed og ømhed, vokse som menneske blandt andre mennesker. Med hjerne og hjerte, forstand og følelse kan vi næres af Guds ord, så tan-

ker og handlinger kan finde hinanden, forsones sig med hinanden, og vi kan forsøge at leve mere helt end halvt, mere uforbeholdent end distanceret.

Guds ord kommer til os i Jesus Kristus. Hos ham finder vi ikke noget halvt, han gav sig selv helt. Ødsel med sit liv, blottet for beregning og forbehold. I dag ville man sige, at han ikke passede på sig selv. Hvad er hemmeligheden bag denne ødselhed? Hvordan kan det lade sig gøre at elske så meget, at man går i døden for andre?

Van Gogh har malet bonden, der strør om sig med såsæden. Forrest i billedet går han som en mørk skikkelse med en sæk i favnen. Med den ene hånd strør han om sig, med den anden holder han sækken. Han er på vej ud af billedet, hen mod et træ, der læner sig ind over billedfeltet fra venstre mod højre, som en Kristus på vej mod sit kors, et par grene er hugget af, men der er stadig blade på træet. Jorden bag bonden er lysende i blå, grønne, gule og orange felter. Der er mange slags jordbund. Men det mest påfaldende er solen, der som en stor gylden skive er placeret lige bag hans hoved, så den ligner en glorie. Himlen er gul, varm og livgivende. Bonden selv er på vej mod skyggelandet, mod kors-træet, men lige i hælene på ham er Guds velsignelse, der strømmer ned over landskabet som lysende pletter, ord der glimter, håb der kan spire, ja, som hemmeligheder i jordens vækstlag, der bærer det nye liv i sig, opstandelseslivet. Det ultimative kontroltab! Van Gogh malede billedet i 1888. Samme år malede han et andet billede, der bærer tit-

len Hvedemark. Kornet står gyldent og smukt som en linje i baggrunden. Solen er mindre, himlen lige så lysfyldt som på det andet billede. Bonden går her i lyset og strør om sig på den mark, hvor der lige er høstet. Det hele glimter blå og gult. Guds ord virker i det skjulte! Alt er badet i lys, mørket og døden er overvundet og passeret.

Van Gogh kendte til meget lidelse i sit liv. Han var psykisk syg i perioder. Han havde levet blandt fattige minearbejdere, der ikke havde nok at spise. Det var ham, der malede ”Kartoffelspiserne”, hvor en familie deler en gryde kartofler i et mørkt rum, og dog er der lys imellem dem. Lyset kommer fra fællesskabet om bordet, fra det de deler med hinanden. Menneskers generøsitet kan også være stor! Tænk på kvinden med den kostbare Nardus olie, der knuste krukken og lod olien flyde for at salve Jesus til hans begravelse. Hendes ødselhed vakte forargelse. Kunne olien ikke være blevet solgt og givet til de fattige? Nej, siger Jesus. De fattige har I altid hos jer. Han vidste, at han skulle dø snart. Det var det kvinden udtrykte med sin handling: hans uendelige værdi for hende, for dem alle.

Hvert menneskes uendelige værdi. Alt kan ikke gøres op i beregninger og cost-benefit analyser. Kontroltabene kommer vi ikke udenom. Derfor er det godt at høre om Guds ødselhed og generøsitet, når det gælder det ord, der skænker håb og giver liv. Hvem har ikke brug for at holde fast i et uforbeholdent JA til at vi går mod lysere tider, at vi kan tilbagelægge golde og øde

strækninger, at vi har døden foran os, men Guds varme og livgivende velsignelse i ryggen som en sol.

Ubekymret skal vi turde miste kontrollen og falde fra hinanden, for siden at blive løftet op og båret igennem. Vokse af det vi tror på, at Gud tror på os, korstegnede som vi er for pande og bryst, døbt og kaldt ved navn. Det er forunderligt, men jeg bliver nødt til at tro det, at han spilder sit liv på os hele tiden og hele vejen.

Amen

Anne Fuglsang Fortuna

Islev Kirke

Salmer (Den Danske Salmebog):

736: Den mørke nat forgangen er

391: Dit ord, o Gud, som duggen kvæger

851: Hvem er Gud? (fra 100 salmer. Et salmebogsstillæg)

154: En bondemand går ud at så

440: O Guds Lam uskyldig

192, 7-9: Hil dig, Frelser og Forsoner!

330: Du, som ud af intet skabte

Der henvises i prædikenen til følgende malerier af Vincent van Gogh:

Sædemanden. Maleri af Van Gogh, 1888.

Hvedemark. Maleri af Van Gogh, 1888.

Kartoffelspiserne. Maleri af Van Gogh, 1885.

Redaktion

Sognepræst
Adam Garff
Gentofte Kirke
adg@km.dk

Sognepræst
Andreas Riis Damgaard
Præstevang Kirke
Hillerød
ard@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 4193 9000
vartov@vartov.dk